

**แผนปฏิบัติการป้องกันและแก้ไขปัญหไฟป่า หมอกควัน และฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM ๒.๕)
องค์การบริหารส่วนตำบลหนองปลิง อำเภอนิคมน้ำอูน จังหวัดสกลนคร
ประจำปี พ.ศ.๒๕๖๘**

---

๑. สถานการณ์ทั่วไป

ด้วยในช่วงปลายฤดูหนาวของทุกปี สภาพอากาศของประเทศไทย จะเกิดสถานการณ์ฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM ๒.๕) มีค่าเกินมาตรฐานในหลายพื้นที่ โดยสถานการณ์ดังกล่าว สาเหตุหลักเกิดจากกิจกรรมต่างๆ ทั้งโดยธรรมชาติ และเกิดจากกิจกรรมของมนุษย์ อาทิ การคมนาคมและการขนส่ง การเผาในที่โล่ง การเกิดไฟป่า ภาควัตถุอุตสาหกรรม การก่อสร้าง และหมอกควันข้ามแดน เป็นต้น ประกอบกับสภาพทางอุตุนิยมวิทยา รวมทั้งสภาพภูมิประเทศไทยบางพื้นที่ ของประเทศไทยโดยเฉพาะในช่วงที่ลมสงบ ส่งผลให้ระดับเพดานการลอยตัวและการกระจายตัวของฝุ่นละอองอยู่ใน ระดับต่ำการไหลเวียนและการถ่ายเทอากาศไม่ดีพอ และในพื้นที่จังหวัดสกลนคร ล้อมรอบไปด้วยเทือกเขามิป่าไม้ เป็นส่วนใหญ่ซึ่งมีความเสี่ยงที่จะเกิดไฟไหม้ป่า และหมอกควันเกิดขึ้นได้ในพื้นที่ ในพื้นที่ตำบลหนองปลิง ส่วนใหญ่เป็นพื้นที่ทำการเกษตร ในช่วงแล้งจะมีฟางแห้งในพื้นที่นา ถ้ามีการจุดไฟเผาเศษวัชพืช ประกอบกับจะมีลมกระโชกจะทำให้ลูกลมได้อย่างรวดเร็วไม่สามารถดับได้ทัน ประกอบกับอุณหภูมิผิวดินที่สูงขึ้นจากภาวะโลกร้อน และมีอากาศที่แห้ง และมีออกซิเจนสูง ทำให้เป็นปัจจัยที่เอื้อต่อการเกิดไฟป่าในพื้นที่ได้ง่าย ปัจจุบันปัญหาไฟป่า หมอกควัน และฝุ่นละออง ขนาดเล็ก (PM ๒.๕) มักจะเกิดขึ้นในช่วงเวลาดังกล่าว และจะมีความเสี่ยง และเสียหายมากในกรณีของอัคคีภัยที่เกิดขึ้นในพื้นที่ และยังผลให้เกิดความเสียหายต่อพื้นที่ทางการเกษตร ต่อสุขภาพพลานามัย ต่อทรัพย์สินของประชาชนในพื้นที่ ดังนั้น เพื่อเป็นการเตรียมการป้องกันปัญหาไฟป่า หมอกควัน และฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM ๒.๕) เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ทันต่อสถานการณ์จึงเห็นควรจัดทำแผนเผชิญเหตุการป้องกันและแก้ไขปัญหไฟป่า หมอกควัน และฝุ่น ละอองขนาดเล็ก (PM ๒.๕) องค์การบริหารส่วนตำบลหนองปลิง เพื่อเป็นแนวทางในการปฏิบัติงานของหน่วยงานและบุคคลที่เกี่ยวข้อง ต่อไป

๒. วัตถุประสงค์

๒.๑ เพื่อเป็นการสร้างแนวทางในการเตรียมการป้องกันและแก้ไขปัญห โดยใช้ชุมชน/หมู่บ้าน/ตำบล เป็นฐาน

๒.๒ เพื่อเป็นแนวทางในการเตรียมการฯลฯ ประสานการปฏิบัติงานระหว่างหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง ทั้งหน่วยปฏิบัติหลักและหน่วยสนับสนุนการปฏิบัติเพื่อให้สามารถดำเนินการป้องกันและแก้ไขปัญห ได้อย่างรวดเร็ว และมีประสิทธิภาพ

๒.๓ เพื่อเป็นการกำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องไว้ให้พร้อมต่อการปฏิบัติงานในระยะ ก่อนเกิดภัย ขณะเกิดภัย และภายหลังภัยได้ผ่านพ้นไปแล้ว

๓. นโยบาย การป้องกันและแก้ไขปัญหไฟป่า หมอกควัน และฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM ๒.๕) ต้องเริ่มตั้งแต่กระบวนการ สร้างความตระหนักถึงผลกระทบของภัยจากสถานการณ์ดังกล่าว เน้นการเฝ้าระวัง ป้องกันมิให้เกิดเหตุด้วยความร่วมมือ ของชุมชนอาทิ เช่น กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ผู้นำชุมชน

/จักเป็นกำลังสำคัญ.....

๒

จักเป็นกำลังสำคัญในการนำมวลชนในพื้นที่ร่วมแรงร่วมใจกัน ในส่วนการระงับ และบรรเทาภัยต้องเป็นไปตามแผนและขั้นตอน การปฏิบัติด้วยความร่วมมือ ร่วมใจจากอาสาสมัคร และประชาชน ในพื้นที่ โดยมีผู้รับผิดชอบดำเนินการตามอำนาจหน้าที่กำหนดไว้ในกฎหมาย และการประสานความร่วมมือกับ องค์กร หน่วยงาน และส่วนราชการต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่ใกล้เคียง

๔. การปฏิบัติ

๔.๑ การปฏิบัติก่อนเกิดภัย

๔.๑.๑ จัดตั้งศูนย์อำนวยการป้องกันและแก้ไขปัญห ไฟฟ้า หมอกควัน และฝุ่น

ละอองขนาดเล็ก(PM ๒.๕) องค์การบริหารส่วนตำบลหนองปลิง เพื่อทำหน้าที่ประสาน การปฏิบัติกับหน่วยงานต่างๆ และประสานข้อมูลด้าน ต่างๆ ร่วมกับชุมชนและจัดทำคำสั่งแต่งตั้งให้ผู้เกี่ยวข้องปฏิบัติ หน้าที่ภายในศูนย์อำนวยการฯ

๔.๑.๒ จัดให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการป้องกันด้วยการรณรงค์เผยแพร่ข้อมูลข่าวสาร

สถานการณ์ปัญหาไฟฟ้า หมอกควัน และฝุ่นละอองขนาดเล็ก(PM ๒.๕) ผลกระทบจากไฟฟ้า หมอกควัน และฝุ่นละอองขนาดเล็ก(PM ๒.๕) ในรูปแบบต่าง ๆ อย่างต่อเนื่อง

๔.๑.๓ จัดให้มีการเตรียมความพร้อม ของกำลังพล ยานพาหนะ อุปกรณ์และ

เครื่องมือ ตลอดเวลา

๔.๑.๔ จัดทำแผนเผชิญเหตุ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘ เพื่อจัดระบบการ

ปฏิบัติงานไว้ล่วงหน้าให้ สามารถป้องกันแก้ไขปัญห ไฟฟ้า หมอกควัน และฝุ่นละอองขนาดเล็ก(PM ๒.๕) ได้ตามสถานการณ์ของแต่ละพื้นที่ โดยอาศัยอำนาจหน้าที่ตามกฎหมาย และจะต้องมีข้อมูลสำคัญในการอำนวยการป้องกันไฟฟ้า หมอกควัน และฝุ่นละออง ขนาดเล็ก(PM ๒.๕) ประกอบด้วย ข้อมูลรถยนต์บรรทุกน้ำเอนกประสงค์ใช้ในการดับเพลิง ตลอดจนหน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง เป็นต้น

- ข้อมูลอัตรากำลังเจ้าหน้าที่ฝ่ายต่าง ๆ ในการป้องกัน และระงับอัคคีภัย สถานที่เสี่ยงภัย และรายละเอียดของสถานที่ รายชื่อวัตถุอันตรายที่มีอยู่ในพื้นที่ ซึ่งอาจเป็นสาเหตุให้เกิดไฟฟ้าพร้อมวิธีการป้องกันไฟฟ้า และวิธีการดับไฟฟ้า

- รายชื่อผู้บังคับบัญชา เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง และช่องทางการติดต่อสื่อสาร - แหล่งน้ำ แหล่งทรัพยากรที่จำเป็น

- การจัดระบบการรับแจ้งเหตุ ดังนี้ ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลหนองปลิง เป็นหน้าที่ของงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย สังกัด สำนักปลัด องค์การบริหารส่วนตำบลหนองปลิง หมายเลขโทรศัพท์ ๐๔๒-๗๘๙-๐๘๒

๔.๒ การปฏิบัติเมื่อเกิดภัย

๔.๒.๑ การรับแจ้งเหตุฯ เมื่อได้รับข้อมูลการแจ้งเหตุฯ ให้ปฏิบัติดังนี้ในเขตองค์การ

บริหารส่วนตำบลหนองปลิง ให้ศูนย์อำนวยการป้องกันและแก้ไขปัญห ไฟฟ้า หมอกควัน และฝุ่นละอองขนาดเล็ก(PM ๒.๕) ออกเผชิญเหตุและระงับเหตุฯ ในพื้นที่รับผิดชอบทันทีเหตุไฟฟ้า แจ้งเจ้าหน้าที่ในพื้นที่ กำหนดตำบลหนองปลิง และ ผู้ใหญ่บ้านที่เกี่ยวข้อง และอาสาสมัคร ในพื้นที่เข้าระงับเหตุ ประสานแจ้งองค์กรปกครอง

/ส่วนท้องถิ่น.....

ส่วนท้องถิ่นใกล้เคียงกรณีมีพื้นที่ติดต่อกัน หรือ ขอความช่วยเหลือจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นใกล้เคียง

๔.๒.๒ การปฏิบัติการในที่เกิดเหตุให้อยู่ในความรับผิดชอบ ดังนี้

- การควบคุมการปฏิบัติในที่เกิดเหตุในเขต องค์การบริหารส่วนตำบลหนองปลิง ให้อยู่ในความรับผิดชอบของ ผู้อำนวยการศูนย์ป้องกันและแก้ไขปัญห ไฟฟ้า หมอกควัน และฝุ่นละอองขนาดเล็ก(PM ๒.๕) องค์การบริหารส่วนตำบลหนองปลิง หรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย และ สถาปนา เป็นศูนย์ปฏิบัติการฉุกเฉินการป้องกันและแก้ไขปัญห ไฟฟ้า หมอกควัน และ ฝุ่นละอองขนาดเล็ก(PM ๒.๕) องค์การบริหารส่วนตำบลหนองปลิง

- การรายงานสถานการณ์และความเสียหายจากเหตุการณ์ให้รายงานให้อำเภอนิคมน้ำอูนทราบ ทุกระยะ จนกว่าสถานการณ์จะยุติ

- การสั่งการให้เจ้าหน้าที่เข้าระงับเหตุให้ยึดหลักความสำคัญเรื่องความปลอดภัยตามมาตรฐานเป็นหลัก การดับเพลิง การช่วยเหลือผู้ประสบภัยและการรักษาทรัพย์สินตามลำดับ และมุ่งระงับภัยที่เกิดขึ้นให้ยุติโดยเร็ว

- ประเมินสถานการณ์ที่เกิดขึ้นว่าอยู่ในขีดความสามารถที่จะจัดการแก้ไขปัญหาได้หรือไม่ โดยพิจารณาจากความรุนแรงของภัยเป็นเกณฑ์ดังนี้ ระดับ ๑ เพลิงไหม้ป่าเล็กน้อย สามารถระงับเหตุได้โดยลำพังเมื่อดำเนินการแล้วรายงาน ให้ผู้อำนวยการศูนย์ฯ ทราบ ตามลำดับ ระดับ ๒ เพลิงไหม้ป่ารุนแรงเกินขีดความสามารถ ที่จะระงับเหตุได้โดยลำพัง ให้ประสานร้องขอความช่วยเหลือ จากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นข้างเคียง และหน่วยงานต่าง ๆ ในพื้นที่โดยดำเนินการดังนี้

๑) ประกาศกำหนดจุดตั้งศูนย์ปฏิบัติการฉุกเฉินการป้องกันปัญหาไฟป่า หมอกควัน และฝุ่นละอองขนาดเล็ก(PM ๒.๕) องค์การบริหารส่วนตำบลหนองปลิง ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘ ขึ้นเพื่อเป็นศูนย์การประสานการปฏิบัติ ระหว่างหน่วยงานต่าง ๆ โดยให้นายกองการบริหารส่วนตำบลหนองปลิงหรือผู้ได้รับมอบหมาย เป็นผู้ดำเนินการศูนย์ฯฯ

๒) เมื่อองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และหน่วยงานต่าง ๆ ที่ร้องขอการสนับสนุนจัดส่งเจ้าหน้าที่พร้อมอุปกรณ์มาถึงที่เกิดเหตุให้หัวหน้าชุดปฏิบัติการรายงานตัว ณ ที่ตั้งศูนย์ปฏิบัติการฉุกเฉินการป้องกันและแก้ไขปัญหา ไฟป่า หมอกควัน และฝุ่นละอองขนาดเล็ก(PM ๒.๕) องค์การบริหารส่วนตำบลหนองปลิง และปฏิบัติตามคำสั่งของผู้บัญชาการ ศูนย์ฯฯ

๓) จัดระเบียบจราจรบริเวณที่เกิดเหตุและกำหนดพื้นที่ห้ามเข้าให้เจ้าหน้าที่ตำรวจดูแลความสงบเรียบร้อย และจัดทำกำลังอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน เข้าช่วยเหลือการปฏิบัติงาน

๔) ประชาสัมพันธ์ให้กับประชาชนผู้อาศัยอยู่ในที่เกิดเหตุและบริเวณที่อาจได้รับผลกระทบทราบถึงการ ดำเนินการของเจ้าหน้าที่การให้ความช่วยเหลือ ฯลฯ เพื่อลดความสับสนและสร้างขวัญกำลังใจแก่ผู้ประสบภัย รวมทั้งให้ ชาวต่อสื่อมวลชน

๕) ให้หน่วยกู้ชีพกู้ภัยที่เกี่ยวข้อง ทำการปฐมพยาบาลผู้ได้รับบาดเจ็บป่วย ณ จุด เกิดเหตุ และนำส่งโรงพยาบาล หากจำเป็นต้องรับการรักษาพยาบาลอย่างต่อเนื่อง

/๖) ขอรับการ...

๔

๖) ขอรับการสนับสนุนหน่วยพยาบาลจากโรงพยาบาลนิคมน้ำออน กรณีมีผู้บาดเจ็บจำนวนมาก

๗) รายงานเหตุการณ์ให้ผู้บัญชาการศูนย์ฯฯ ระดับอำเภอ และขึ้นเหนือขึ้นไปโดยผ่านนายอำเภอ นิคมน้ำออน ทราบทุกระยะจนกว่าสถานการณ์จะปกติ

๘) ศูนย์อำนาจการ/ปฏิบัติการฉุกเฉินการป้องกันและแก้ไขปัญหาไฟป่า หมอกควัน และฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM ๒.๕) องค์การบริหารส่วนตำบลหนองปลิง ติดตามสถานการณ์อย่างต่อเนื่อง หากเหตุการณ์ลุกลาม หรือ ให้ดำเนินการช่วยเหลือ ตามศักยภาพสูงสุด พร้อมประสานแจ้ง หน่วยงาน /องค์กร/องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นใกล้เคียงเข้าช่วยเหลือ และ แจ้งอำเภอนิคมน้ำออนทราบ ระดับ ๓ เพลิงไหม้ป่ารุนแรงกว้างขวางในพื้นที่หลายตำบล หรือ จุดเกิดเหตุไม่สามารถเข้าทั่วถึงได้โดยง่าย ต้องอาศัยอุปกรณ์พิเศษ เช่น ปืนรอกท๊อป และมีชุมชนที่อาศัยใกล้เคียงหนาแน่น พื้นที่การเกษตรหนาแน่น เป็นต้น ให้ร้อง ขอความช่วยเหลือเพิ่มเติมจากกองอำนาจการป้องกันและแก้ไขปัญหาไฟป่า หมอกควัน และฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM ๒.๕) ระดับอำเภอ หรือ จังหวัดสกลนคร ตามที่นายอำเภอนิคมน้ำออนเห็นสมควร เพื่อขอการสนับสนุนกำลังคน อุปกรณ์เครื่องมือเครื่องใช้และผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านเข้าช่วยเหลือการปฏิบัติงาน โดยมีขั้นตอนเช่นเดียวกับภัยรุนแรง ระดับ ๒

๔.๓ การปฏิบัติหลังเกิดภัย เมื่อเหตุการณ์ยุติลงแล้ว ให้ศูนย์อำนาจการ/ปฏิบัติการฉุกเฉินการป้องกัน

และแก้ไขปัญหาไฟฟ้า หมอกควัน และฝุ่นละอองขนาดเล็ก(PM ๒.๕) องค์การบริหารส่วนตำบลหนองปลิง ปฏิบัติตามขั้นตอนการฟื้นฟูบูรณะที่กำหนดไว้และ ให้ปฏิบัติเพิ่มเติม ดังนี้

๔.๓.๑ ให้ดำเนินการสำรวจผู้ประสบภัยและจัดทำบัญชีไว้เพื่อประโยชน์ในการให้ความช่วยเหลือ

๔.๓.๒ ให้เจ้าพนักงานสอบสวนเขตท้องที่สืบสวนสอบสวนถึงสาเหตุการเกิดเพลิงไหม้ ดำเนินการตามอำนาจหน้าที่

๔.๓.๓ จัดการบรรเทาทุกข์หรือจัดสถานที่พักอาศัยชั่วคราว ตลอดจนให้การช่วยเหลือ สงเคราะห์ ผู้ประสบภัยตามระเบียบกระทรวงการคลัง ว่าด้วยหลักเกณฑ์การใช้จ่ายเงินอุดหนุนราชการเพื่อช่วยเหลือผู้ประสบภัย พิจารณารับเงิน พ.ศ.๒๕๖๓ และระเบียบ กฎหมายที่เกี่ยวข้อง โดยให้เป็นหน้าที่ของ องค์การบริหารส่วนตำบลหนองปลิง

๔.๓.๔ กรณีที่บริเวณที่เกิดเพลิงไหม้อาคารตั้งแต่สามสิบหลังคาเรือนขึ้นไป หรือ มีเนื้อที่ตั้งแต่ หนึ่งไร่ขึ้นไป รวมทั้งบริเวณที่อยู่ติดต่อกันในระแวกสามสิบลเมตรโดยรอบบริเวณที่เกิดเพลิงไหม้ซึ่งถือว่าเป็น “เขตเพลิงไหม้” ตาม พระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. ๒๕๖๒ ให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นตามกฎหมายควบคุม อาคารประกาศแสดงเขตเพลิงไหม้ ณ สำนักงานของราชการส่วนท้องถิ่นนั้นและบริเวณที่เกิดเพลิงไหม้ โดยมี แผนที่สังเขปแสดงเขตเพลิงไหม้พร้อมทั้ง ระบุให้ทราบถึงการกระทำอันต้องห้ามตามพระราชบัญญัติควบคุม อาคาร พ.ศ. ๒๕๖๒ และภายในสี่สิบห้าวันนับตั้งแต่วันที่เกิดเพลิงไหม้ห้ามก่อสร้างดัดแปลงรื้อถอนหรือ เคลื่อนย้ายอาคารในเขตเพลิงไหม้

/๔.๓.๕ ให้เจ้าพนักงาน.....

๕

๔.๓.๕ ให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นพิจารณาว่าสมควรจะมีการปรับปรุงเขตเพลิงไหม้หรือไม่โดย คำนึงถึงประโยชน์ใน การป้องกันอัคคีภัย การสาธารณสุข การรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม การผังเมือง การ สถาปัตยกรรม และการอำนวยความสะดวก สะดวกแก่การจราจรต่อคณะกรรมการควบคุมอาคารภายในสี่สิบห้าวันนับ จากวันที่เกิดเพลิงไหม้ เพื่อให้คณะกรรมการ ควบคุมอาคารพิจารณาตาม พระราชบัญญัติควบคุมอาคาร ๒๕๖๒ ต่อไป

๔.๓.๖ กรณีเกิดเหตุไฟไหม้พื้นที่เกษตรของประชาชนในพื้นที่ หรือ เกิดเหตุการณ์ต่าง ๆ ให้ พิจารณาความ ช่วยเหลือตามอำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองปลิงหรือประสานหน่วยงาน ราชการอื่นที่เกี่ยวข้องต่อไป

๕. การติดต่อสื่อสาร ช่องทางการติดต่อใช้โทรศัพท์เป็นหลัก

๕.๑ การติดต่อกับศูนย์อำนวยความสะดวก/ปฏิบัติการฉุกเฉินการป้องกันและแก้ไขปัญหาไฟฟ้า หมอก ควัน และฝุ่นละอองขนาดเล็ก(PM ๒.๕) องค์การบริหารส่วนตำบลหนองปลิง หมายเลขโทรศัพท์ ๐๔๒-๗ ๘๙๐๘๒

๕.๒ การติดต่อหน่วยงานและผู้ที่มีหน้าที่เกี่ยวข้องให้ใช้ข้อมูลตามทำเนียบส่วนราชการ

(ลงชื่อ)

(นายวิเชียร ธรรมรักษา)

นายกองค์การบริหารส่วนตำบลหนองปลิง

ผู้อำนวยการศูนย์ป้องกัน และแก้ไขปัญหาไฟฟ้า หมอกควันและฝุ่นละอองขนาดเล็ก(PM ๒.๕)

